

ДРАГАН ЈОВАНОВИЋ ДАНИЛОВ

ТЕМЕЉ

ЧУВАР СТАДА

Уместо писара, часних и безгрешних,
нека о вери мог срца говоре моје усне.
И нек нема ничег сем оног што ми дајеш
из дана у дан Ти, што си ове улице
начинио простирком; Ти знаш шта ми се
у срцу налази, јер си жарач што у нас,
људску дивљач, утискује свој жиг.

Али, Ти ниси само бескрајно велик,
већ си и мајушан; и у овом зрнцу прашине
скрива се Твоја творачка душа што чини да се
дубоко унутра, рашире најзеленије шуме.
Као у капи росе, у Теби блистају толики
светови што чине да неосветљен не остане
ниједан кутак моје душе, ниједан угао ледене
спиље, од времена заборављене.

Моћно је беседништво Твојих таласа, а нама
је мало времена суђено – уистину говорећи,
онолике наде сад су лепе авети, и једино нас
дојка нека планинска греје у ноћи као месец,
а седефни одрази језера подучавају да скривамо
бол и истичемо озареност Тобом.

У овом ништавилу које нас дави као мачиће,
подари мир нама што смо дошли из мудрости
и неумерености неке невидљиве ваге.
Мени, гнезду што се држи на гранчицама,
малој фусноти свемира што недостојна је
и име да Ти помене.

Тек на Твом лицу видео сам своју посрамљеност.
Јер, Ти ме знаш као што река познаје своје корито
и дајеш ми онолико савршенства колико могу
да примим. Водостај си мојој жеђи, а моје сузе
једини доказ да постојиш.

Ти, што чиниш да Те још више будем жедан,
Ти, Жељени, што мој немир осећаш на другом крају
света, Ти бистро језеро чије дно светли, ја немам пред
Тобом тајни: ти сијаш над водом што се таласа ван
свих атласа и мапа, кроз златна слова твоје се тело
с рибљим боковима беласа.

Ако си Ти ружа која подрхтава у грму, ако си гугут
ових дорћолских голубова у смирај дана, ако си жена
која једном дојком доји дете а другом све што постоји,
ја знам да си ти већ начинио своја чуда и да се обраћаш
мени чији је сваки земни час наједном постао причешће
и молитва.

Непрегледна је Твоја разговетност, Твоје мирујуће
мотрење, што потчињава без присиле и испуњава
ову пећину светлошћу коју нико не може да затамни.
Ја те осећам и не размишљајући ко си.
Ја сам дете које ти је недостајало.
Кад заспим, ти ћеш ме узети и држати у наручју
као јагње, или као читаво стадо.

РУКЕ НА КОЈИМА МОЖЕМО УМРЕТИ

Свако изговара реченице у којима се, потом, дави.
У мени нема ничег осим твојих руку што су ме као
уже од пене оковале.
Ти си моја планина неугаженог снега,
моје копље којим звецкам, моја река
прекрасна у свом бесу.
Ја сам твоје руке ископао из повести,
из историјске правде, да би ми њима
извадила срце, већ много пута сломљено
и заменила га новим.
Родили смо се прекасно, кад је свет остао без тајни,
али не и без ватре.
Сем ватре, све ће разнети погребна служба лешинара.
Јер, све је саздано да буде ватра, рана
или дивљи глас.
Ватра у телу пише песме, златну песму пева
пламена дивљина.
Све постоји да у постељи, кад у праскзорје спустим
длан на твоје бедро жене као на свету књигу,
прва дознаш вести мог срца.
Тек, мртвим се уснама љубе они чије се душе
не додирују.

Ничег мојег нема у мени осим твог дивљег гласа
и запаљене бакље што осветљава проклетије где
ни гаврани не могу стићи.
Ничег нема у мени осим твојих дојки, те најлепше
голети на коју сам наишао и које ми сваки пут причају
да све може бити другачије.
Колико сам само душа морао да отворим да бих све то
пронашао у теби, колико мора из очију да попијем?

Ја више немам уста да говорим о теби и немам
главу из које бих те гледао, ни језик којим бих славио
твоје бокове, најлепши крајолик Балканског
полуострва.
Пред твојим телом моја ученост престаје да буде
Горљиво справљачка.
Колико звезда сија у мом телу кад спаваш
поред мене, нага.
У најтврђој тмини срца твој смех се пени попут шампањца

и пресипа се у врисак.
Пламен је у нама како бисмо отишли са овог света
у последњем могућем тренутку.
Ватра је написала све песме и ватра их је прочитала
и сагорела.
Само да не сагоре руке на којима можемо умрети.
Леденим мостом пењемо се према небу.
Устани сад, срце моје и реци: можеш ли овде
да куцаш?

ТРЕШЊЕ

Кофа која се диже из бунара мало прича и речи су јој тешке као жене мртве под пољупцима. У сатима пред зору, кад сове зборе с духовима а слепи мишеви нам као утеху подмећу свој мрак, опет ми долазиш у сан, трешњо у цвату: то је чудо – кад се дрво пробуди крене ерупција цветова, од препуштености себи жене се отимају Дионису, може од тога да се излуди; и пале се ливаде с цветовима – стотинама чипканих женских гаћица. Трешње, благо нама, дозревају бурно, готово из часа у час, не поклањајући баш много пажње учтивости и око поднева, некако изнебуха открих праве размере тог блага што попут минђуша виси с грана; ја, дечак увек надомак обећане земље, а никад заиста тамо; и нађох се сред помаме где све буја из рана, из живих пехара, из чађи давно угаслих ватри; жену данас можеш ретко наћи да дивље расте; женско тело неистражена је земља која је увек у бехару; сада, после рушења утопија, њише се да моје тело искуша слашћу своје зрелости; ово нам је последња вечера; улазим у топли пчелињак и у лако запаљивом грмљу лижем распуклу смокву баш на месту где се скривају стихови које сам написао за самог себе; и док мељу твоји тихи млинови, а свици сујетно светлуцају у тмини, сишем дивље дудиње на дојкама слепим као мачићи и миришем ђумбир, све док се тела срасла с биљем не оспу цветовима; једино је постојана наша напуштеност – ето то нас учи трешњин бехар; и нема тог места на коме постоји спокој – након кратког невремена, мрешка се вода око чамца у риту, размењујући с нашим нагим телима тајне депеше.

МОЈЕ МУЗЕ

Самог себе зазивам!
Не верује више у музе слабашно моје тело,
ни гусар у мојој крви – одавно су са њихових
леђа отпала крила, а дланови тих наочитих кћери
нису више топле терасе.
Сад кад ми кроз срце пролази коњица,
тешко је то рећи: требало ми је више
плаветнила у твојим очима.
Недостајало ми је више нечег погрешног.
Волео бих да си нага пролазила кроз трску
као кроз саму себе.
Можда би ме тако начинила драгом душом,
а ја тебе музом.
Богови су отпали од мојих молитви,
а музе од срца, тамног магнета.
Све ћу купити – каже евро.
Све ћу исећи – вели нож.
Без мене свет неће стићи у комунизам – додаје гавран.
Овде смо управо због вас –
поручују банке и акционарска друштва.
На сунцу сам старац, у сенци сам дечак.
Не зазивам више музе као древни песници.
Са душом зборе тек вечерња звона,
односе ме далеко, задрхтим од тог путовања.
Рудници нису под земљом, већ ту у ваздуху,
требају нам лампе да осветлимо
мала, крвава срца и ископамо их из таме.
У срцу је једини завежљај, одатле се злати слама.
Са дна бунара гледа ме моје лице
и с тог лица све речи које нисам изговорио –
ето, тако прикупљам себе са свих страна.
Настањујем угашен светионик.
Црни угаљ копам на небу, тамо где су мртви.
Био сам на небу и сада се враћам.
Пустиње, то су туђа тела.
Нема тог погледа који није заслепљен сунцем,
нема виђеног, ни излаза из виђеног.
Тамо где има птичије перспективе, нема птице
и свих оних који нису дошли.
Шта предлажу твоји прсти?
Да ме извуку на обалу као нешто одбачено,

изнова и изнова.

Када се снови догађају у стварности,
онда је то певање.

Певање? Или прихватање осуде.

Тавани с прашњавим стварима, мемљиви подруми
и сенке, кртице што ријете под земљом,
ах, тек вас признајем за моје музе.

ТЕМЕЉ

Када пишем немам потребу да плешем.
Кад пишем, ја се лагано одмичем од онога
што сам већ изрекао.
Бацам се у речи да се не бих с моста бацио
у Дунав па да ме Ренато Грбић извлачи.
Није лако испустити душу кад дође онај
који је узима.
Док сам писао песме, изгубио сам много крви.
Ја сам самохрана мајка мојих песама.
Ја сам закон који сваког дана изнова ступа на снагу.
Тек што напишем стих, он је већ застарео.
Овај сунчан дан немоћан је да изнесе таму из мене.
Сутра је сплав који никад не долази, а срце
сидро заборављено на дну језера, па се
не може носити у грудима.
Сад дишем, а сад издишем.
Нико не живи у близини себе.
Одраз са чаше вина је пророчанство,
а пуцање леда разбијање неког сна.
Ми, живи, трунемо, а мртви светле као наранца
у рукама детета.
Срце ишчекује срчани удар како би схватило
да је некад дамарало у тамној дестилерији,
у горкој емиграцији.
Пролеће нам измиче, јер не постоји.
Једино темељ зна да је све безвредно.